

**A KODÁLY ISKOLÁNAK KELL LENNIE AZ ORIGÓNAK!
INTERJÚ A 75 ÉVES KECSKEMÉTI KODÁLY ISKOLA
FŐIGAZGATÓJÁVAL, DR. ITTZÉS TAMÁSSAL**

1950-2025

KODÁLY ISKOLA

Egy évvel ezelőtt vette át főigazgatói megbízatását dr. Ittzés Tamás, a kecskeméti Kodály Iskola új vezetője. A főigazgató a közelmúltban a Kecskeméti Televízió Múza magazinjának vendége volt az iskola közelgő, 75. születésnapja alkalmából. Ekkor készült vele egy hosszabb beszélgetés is, amelyben az iskolavezető eddigi tapasztalatairól, az általa ideálisnak tartott iskolaképről és a jubileum kapcsán tervezett eseményekről is beszélt.

– A kinevezésed előtt adott nagyinterjúban, alapos helyzetértékelés és kritikai észrevételek mellett arra is utaltál, hogy alaposan meg kell ismerned a struktúrát és a viszonyokat abban az intézményben, ahol a diákéveid teltek és ahol korábban már 25 éven át tanítottál. Hol tartasz az informálódásban?

– Azt hiszem, hogy a „jó pap holtig tanul” alapigazsága itt is érvényes. Nemcsak azért, mert intézményvezetőként tényleg teljesen más belépni egy iskolába, és ott megélni a mindennapokat, mint mezei hegedűtanárként. Nem csak azért, mert a felelősség teljesen más, hanem azért is, mert nem csak a világ változik gyorsan, vele együtt a tanügyi igazgatási keretek is. Ugyanakkor, amit mi elkötelezetten képviselünk, a Kodály-koncepció nem nagyon változik. Annak valamilyen módon adaptálódnia kell a világhoz, merthogy a célközönségünk a világban él. Nekünk azokat a szülőket és azokat a gyerekeket kell bevonzanunk és a magunk oldalára állítanunk, akik ebben a változó világban élnek. Mégis, a Kodály-koncepció egy olyan állandóság, egy védett sziget, amiben hitem szerint nagy változás nem volna helyénvaló. Ez a koncepció az én szememben klasszikus érték, amely nem változik, pontosabban a változó idők mindenféle próbáját kiállja. Ezt nekünk nagyon erősen kell képviselnünk. Eszerint a Kodály-koncepcióhoz nem lehet hozzányúlni.

Dr. Ittész Tamás, a Kodály Iskola főigazgatója / Fotó: Hraskó István

– *Álljunk meg itt egy pillanatra! Számos késhegyig menő vita zajlott és zajlik arról az internetes és az írott sajtóban, hogy nem kellene-e mégis átalakítani a koncepciót?*

– Korábban én sem értettem néhány pontját. Például azt, hogy támaszkodjunk a magyar népdalokra, amikor már senki nem énekel népdalt, amikor már nem nagyon lehet elmenni népdalt gyűjteni, mert már csak az ezredik variánsa lelhető fel egy-egy, már korábban gyűjtött dalnak. Ráadásul igazi adatközlőket sem igen találni már. De ahogy öregszem, egyre jobban meggyőződöm róla, hogy akik mégis vállalkoznak a népdal, népzene képviselésére, adott esetben a gyűjtésre is, mint nálunk például a néptáncosok és a népzeneészek, még ma is élő hagyományként élik meg ezt, még ha városi környezetben is. Rácsodálkoztam, hogy mennyire lelkesek a 20 éves, vagy akár a 10 éves táncosok. Ez a zene még ma is az anyanyelve ezeknek a fiataloknak! Annak idején a konziban sok népdalt meg kellett tanulnunk, én is elég sokat tudtam. Szégyen vagy sem, de felejtettem jócskán, ma már sokkal kisebb a repertoárom.

Nem kétséges, hogy az embernek ma is szüksége van valamiféle zenei anyanyelvre. Meggyőződésem, hogy létezik ilyen, igaz, nagyon nevelésfüggő, és a kicsiknél óvodafüggő is. Az én gyerekeim szerencsére olyan óvodába jártak, ahol rengeteget mondókáztak és sok dalt tanultak. Kaptak kevésbé értékeset is, de Bálint fiam, ha leül legózni, a mai napig előbb-utóbb vagy népdalt énekel, vagy mondókát mondogat. És amikor magában improvizál rímeket vagy dallamokat, az bizony erősen hajaz a magyar dikcióra, akár zeneileg, akár a prozódiaját tekintve. Szóval nagyon a vérében van a magyar kultúrán felnőtt gyerekeknek az anyanyelv zenei, ritmikai oldala. Ha csak Disney-mesékkal, meg hasonlókkal áztatjuk az agyukat, akkor ez jóval kevésbé lesz működőképes.

Azt látom az egyetemen is, hogy a tradicionális zenész családból érkező, kifejezetten tehetséges gyerekeknek is egyre csökken a koncentrációs limitje. Már nem képesek hosszabban fókuszálni a saját feladataikra.

– *Ez a kor tünete?*

– Igen ez egy kortünet. Vagy kórtünet. A korhoz tartozó kór. Mire gondolok? Ha ma egy hegedűs szeretne valamit eljátszani, akkor nem egyértelmű számára, hogy neki kéne kikeresnie magának a kottát. Nem kell a könyvtárba mennie, elég, ha rákeres az interneten. De nem keres rá. A tipikus reakció: „Tanár úr nem adott kottát.” Nem egyértelmű a számukra, hogy ezt maguknak kellene megoldaniuk. Nem nyilvánvalók a számukra azok a dolgok, amelyek elkötelezettséget, időbefektetést, munkabefektetést kívánnának, még ha minimálisat is. És nem fordítanak rá annyi időt, mint mi annak idején. Én diákként lusta voltam, inkább elmentem focizni, mint hogy gyakoroljak. De amikor valamibe belekezdtem, akkor azt 100 százalékosan csináltam. Beleástam magam, mert érdekelt. Ez a fajtafókuszálási készség és igény vált mára egyre ritkábbá.

Nálunk a Kodály Iskolában, különösen a szakgimnazisták között, azért vannak csodálatos kivételek, akik elkötelezettek, és jó értelemben vett örültek, akik beleássák magukat a dolgaikba. Ez egy nagyon jó közeg, ahol felfelé húzzák egymást a gyerekek. Visszaülve arra, hogy lehet-e változtatni a Kodály-koncepcióban, úgy vélem, abban például lehet, hogy mi hogyan értelmezzük, alkalmazzuk a nálunk folyó oktatásra, a tanítás, a számonkérés aspektusaira. Egy ekkora intézményben minden tanárnak bőven van órája, túlórája is. Mindenki végzi a munkáját a legjobb tudása szerint, de csak kevés idő jut arra, hogy tényleg egyeztessünk irányokat, ideákat, célokat, hogy rögzítsük, mit tanítunk, mi a célunk, és hogy milyen gyerekeket akarunk nevelni? Többé-kevésbé egy irányba megy a hajó, de azt gondolom, hogy ebben soha nem lehet eléggé fejlődni. Még rengeteg a tennivalónk.

– *Milyen állapotban van az emelt szintű ének-zeneoktatás országosan?*

– Az emelt szintű ének-zeneioktatás egy kicsit olyan, mint a partra vetett hal. Nincsenek központilag elfogadott és akkreditált tankönyvek, azt mindig az adott iskolának kell kidolgoznia a helyi tanterv keretében. A tankönyvellátás ugyan ingyenes, de mivel emelt szintű tankönyv nincsen, sok dolgunk van a tankönyvekkel: vagy mi írjuk meg őket, vagy összeállítunk valami szemelvényt – gyakorlatilag magunkra vagyunk utalva ebben a tekintetben.

Mára két tucat alá csökkent az ének-zenei iskolák száma Magyarországon. Harminc évvel ezelőtt ez a szám még megközelítette a háromszázat. A csökkenésben nagy szerepe van annak, hogy a tanügyi keretek alapvetően megváltoztak. És ezek a változások nehezebb helyzetbe hozták az emelt szintű oktatással foglalkozó iskolákat. Nekünk ki kell találnunk a saját kereteinket, amiket házon belül egyeztetni kell. És ez igaz a Kodály-koncepcióra is. Egységesítenünk kell az elvárásokat, el kell döntenünk, hogy mi az a minimum, amit elvárunk elsőben, másodikban, harmadikban, negyedikben. És aztán jön a hangszertanár, hiszen nálunk hangszeroktatás is van, és rákérdez, hogy bizonyos elméleti alapokat hogyan tanítson meg a gyereknek, aki énekórán még nem tanulta a szükséges ismereteket. Nem elég tehát az énektanároknak és a karvezetőknek egyeztetniük egymással, a hangszertanárok igényeit is figyelembe kell venni. Ez egy sok résztvevős játszma. És ha az énekoktatásnak az a szerepe, hogy segítse a többi tárgyat, akkor nem az a fontos, hogy megtanítsunk neki bizonyos számú kötelezően elsajátítandó népdalt. Az éneklés ismereteit, legyen az zeneírás, olvasás, formatan vagy elmélet, úgy kell megtanítanunk, hogy ennek a komplex rendszernek a lényegét a diák alkalmazni tudja a matematikában is! Ez volna a lényeg! Hogy a diák a szolmizációt, az abc-s nevek rendszerét, később a hangnemeket és előjegyzéseket egy kvázi koordináta-rendszerben tudja értelmezni. Ebben az esetben a matematika gyerekjáték lesz a számára. De általában nem jutunk el ideig. És most nem a Kodály Iskoláról beszélek, hanem a zeneoktatásról, és még csak nem is a magyar zeneoktatásról, hanem általában a zeneoktatásról.

– *Milyen a kereslet az iskolatípus iránt? Úgy érzékelem, hogy a társadalom egészének a gondolkodása is változott az intézménytípussal kapcsolatban, meg a szakmával kapcsolatban is. Mintha kevésbé lenne sikk ma zenéből megélni. Sokakat az is visszatarthat attól, hogy a Kodály Iskolába írassák a gyerekeiket, hogy a zenész pálya talán nem tűnik ma eléggé elegáns, tágas kifutást biztosító életpályának. Érzékeled ezt?*

– Bizonyos értelemben igaz, amit mondasz, bizonyos értelemben meg pont az ellenkezőjét érzem. Van az a réteg, akinél létezik az igény, és a köreikben sikknek számít a Kodály Iskolába járatni a gyereket, mert belátják, hogy a gyermeküknek szüksége van valamiféle plusz lelki nevelésre, ahhoz képest, amit egyébként más iskolákban kap. Meggyőződésem, hogy a közös éneklés, különösen egy kórusban való éneklés nagyon jó példa lehet erre. Ahogyan ezt az augusztus 4-i, Kodály Fesztiválon adott koncertünk látványosan igazolta sokak

számára. Nagyon komolyan vették a gyerekek és óriási élményt jelentett nekik. Kaptak egy olyan közösségi élményt, amelynek során megéreztek: ők egy kollektíva részei, és nem egyedül, nem önmagukban fontosak, hanem egy közösség felelős tagjaként. Hogy éppúgy tudják támogatni a részvételükkel a közös produkciót, mint ahogy képesek lehetnek elrontani is azt. Megérik, hogy százszázalékosan oda kell tenniük magukat. És átélik azt, ami számomra is a legfontosabb a zenében: hogy itt nincs ellenfél. Szokták mondani, hogy a sportnak mekkora összekovácsoló ereje van. Elkötelezett sportpárti vagyok, de ha választani kell a közös sportolás és a közös zenélés között, akkor nyilvánvalóan a közös zenélésre voksolnék, mint a személyiségformálás szempontjából fontosabb tevékenységre.

Pillanatkép a Kodály Fesztiválról (2025. VIII.4.)

Ugyanakkor azt is látom, hogy akik a Kodály Iskolába akarják íratni a gyermeküket, maguk nem tesznek meg mindent azért, hogy a gyermekük otthon is az iskola szellemiségének megfelelő kulturális-szellemi közeget tapasztaljon meg. Az az iskola dolga, oldja meg! Ebben lesznek még küzdelmeink, de remélem, sikerül ezen a területen is változást elérnünk.

– Egy évvel ezelőtt a pályázatodban számos kritikai élű megállapítást tettél az iskola állapotáról, a helyzetelemzés részeként. Tapasztalsz elmozdulást a kritikával illetett területeken?

A kritikai megjegyzések egy része továbbra is él. Azt szoktam mondani, hogy akit én nem kritizálok, annak régen rossz, mert mindig azzal a szándékkal kritizálok, hogy segítsen. Tehát ez egy jobbító szándékú kritizálás. Aki ismer, az

tudja, hogy nem vagyok egy csomagolóművész, általában meg szoktam mondani mindenkinek a szemébe, hogy éppen mit gondolok. De például a saját tanításomban, a saját óráimon is mindig az az elv vezérel, hogy elmondom, mi nem jó, elmondom azt is, hogy miért nem jó, és elmondom, hogy mitől lesz jó. Utána próbálunk együtt dolgozni azon, hogy valóban jó legyen. Egy ekkora tantestület és ekkora feladattömeg esetében nehéz dolog jó irányba és egy irányba mozgatni a szálakat. Ebben a mátrixban minden résztvevő, zenész és közismereti tárgyat tanító is, egy irányba kell húzzon. Meg kell értetni a zenészekkel, hogy ez nem zeneiskola, hanem egy olyan iskola, ahol nagyobb eséllyel válnak kiváló zenésszé az arra predesztinált, tehetséges és arra érdemes nebulók. Ugyanakkor, aki nem lesz zenész, az is nagyobb eséllyel lesz hatékonyabb a saját területén, a zene révén.

Dr. Ittész Tamás, a Kodály Iskola főigazgatója / Fotó: Hraskó István

– *Céloztál arra, hogy a Kodály Iskolának, amely első volt a maga nemében ebben a sorban, origónak kéne lennie, és mintha most nem lenne az. Mennyi idő, hogy újra azzá lehessen? Mutatják-e például a beiskolázási számok, hogy a szülőknek van kedve ebbe az iskolatípusba íratni a gyerekeiket?*

– A beiskolázási számaink javultak, ami az első osztályt jelenti. A középiskolai beiskolázásunk viszont részben problémás. A szakgimnáziumi jelentkezés rendben van, de a gimnáziumi beiskolázási számaink alatta maradnak az elvártaknak. Ennek két nagyon egyszerű oka van. Az egyik, hogy régen az ének-zenei iskoláknak egész hálózata működött, a megyében is volt több ének-zenei iskola. Általános iskolákról beszélek, ahonnan jött az ének-zenei gimnáziumba az utánpótlás. Ma ének-zenei gimnáziumba jönni egy normál általános iskolából nem olyan egyszerű, mert a normál iskolákban úgy lecsökkentek az énekre fordítható óraszámok, hogy nagyon le lehet maradni. Nagyon elkötelezettnek,

tehetségesnek és egyébként is zenét tanulónak kell lenni, hogy valaki viszonylag gond nélkül beilleszkedjen.

A másik oka, hogy a szülők erőltetik a gyermekeik idő előtti specializálódását. Normál gimnázium jószerével már nincs is. Holott egy tizennégy éves gyereknek fogalma nincs, hogy mivé szeretne válni.

Sokkal egyszerűbb lenne, hogyha normál gimnáziumba járnának. Nálunk is ugyanúgy megvannak a specializációs lehetőségek egyébként, csak hát van ez a mumus, az énekoktatás, ami nem arról szól, még egyszer mondom, hogy márpedig mi énektanárokat vagy zenészeket nevelünk, sokkal inkább arról, hogy az emelt óraszámú ének-zeneioktatással, és a kórusénekléssel segítjük az egyéb tárgyak tanulását.

Az origó szerepről szólva én azt érzem most egy év után, hogy egy kicsit alakultunk ebben is. Hosszú folyamat lesz, és nem csak tőlünk függ, hogy meg tudjunk felelni az origó szerepnek. Ha valaki rákeres a Kodály-koncepcióra, akkor előbb-utóbb el kell jutnia Kecskeméthez és a Kodály Iskolához. A szülőhely, a bölcső elvárásainak kell megfeleljünk, ha Japánból, Ausztráliából, Dél-Amerikából, Afrikából, Amerikából, Hollandiából vagy bárhonnan idejönnek csoportok, akkor essen le az álluk, hogy úristen, itt mi van, és hogy ez így milyen jól működik! Volt példa erre a közelmúltban. Mint említettem, augusztus negyedikén volt a Kodály Fesztivál keretében egy koncert az iskolában, ahol a kórusaink közül négy adott nagyon nagy sikerű koncertet. Megható, felemelő hangulatú hangverseny volt, ami minden szempontból méltó volt a Kodály iskola hagyományaihoz. Ezen a koncerten, illetve a délelőtti bemutató órákon ott volt kétszázötven külföldi, akik a Kodály szimpóziumra érkeztek, és ott voltak a Nemzetközi Kodály Társaság vezetői és tagjai is. Válogatott szakmai közeg volt, akik látták és hallották a koncertet. Nagyon sok gratulációt kaptunk, sok meghatott könnyet láttunk az összkar után. Úgy éreztem, hogy egy kicsit kezdünk magunkra találni, és képesek vagyunk betölteni az origó szerepet. Fontos, hogy méltónak érezzük magunkat a szerepre, hogy büszkék legyünk arra, hogy mi ezt csinálhatjuk, és fontos, hogy ezt meg akarjuk mutatni a világnak. És ehhez nagyon kellenek az ilyen ünnepi és különleges alkalmak.

– *Mennyire sikerült közös hangot találnia a szülőkkel?*

– Az eltelt egy év alatt sikerült világosan átlátnom, hogy nekünk alapvetően nem a gyerekeket kell nevelnünk, hanem a szülőket. Ez nyilván nem a mi iskolánk

sajátossága, mindegyik iskolára igaz. De mert számos területen mi markánsan eltérünk az átlagos iskoláktól, a megállapítás ránk hatványozottan igaz. Bizonyos értelemben sziget-szerűen létezünk, és ezt tartani is szeretnénk. Nem bánom, ha nem akar mindenki a Kodály Iskolába iratkozni. Olyanok vagyunk, mint egy menedék. Nekünk azokat az embereket kell összegyűjtenünk, akikben erre van fogékonyság. Nyilván az is egy felelősség, hogy ennek a pozitív hozadékát minél szélesebb körben láttassuk és terjesszük. Aztán, hogy milyen mértékben ér el ide vagy oda, mennyire szökken szárba a vetés, az már talán nem a mi felelősségünk.

– *Mennyire rendeződött át az iskola tantestülete a kinevezésed óta? Voltak-e mozgások?*

– Nem volt céloom, de vannak mozgások, változások. Magam is meglepődtem, hogy mennyi: nyugdíjazás, gyes, gyereknevelés – zömében személyes okok állnak a változások hátterében. Én nem kértem senkit, hogy menjen el – egy kivétellel. Azt akartam megtudni az első évemben, hogy mennyire tudunk egy hajóban evezni. Látom azt, hogy kik azok, akik húzzák ezt a hajót vagy inkább szekeret, és kik azok, akik tolják, kik azok, akik ülnek rajta, aztán ha kell, leszállnak segíteni. És olyanok is lehetnek, akik csak vitetik magukat, vagy akik hátrafelé ráncigálják esetleg. Ilyen nem nagyon van egyébként, vagy legalábbis nem tudok róla. Alapvetően azt látom, hogy mindenki a saját víziója szerint próbálja a Kodály Iskola ügyét segíteni. Nem mindegy, hogy éppen milyen élethelyzetben van, hogy egyedülálló vagy családos. Eltérő, hogy ki mennyit tud ebbe beletenni, de úgy érzékelem, hogy mindenki igyekszik hozzátenni a magáét. Egy ilyen különleges iskola tantestületében nagyon sokan vannak olyanok, akik önmagukban nem zászlóvivők, de ha valaki megy előttük, jó irányba tereli, segíti, bátorítja őket, akkor nagyon hasznos, értékes tagjai tudnak lenni a testületnek. De hát nem is lehet feladata mindenkinek, hogy zászlóvivő legyen! Én azért jöttem vissza az iskolába – ahol korábban tizenkét évig tanultam és huszonöt évig tanítottam –, hogy zászlóvivő legyek. A pályázatomban is megfogalmaztam, hogy most öregedtem bele a szerepbe, és azt vélelmezem, hogy képes vagyok ezt a nagy intézményt eredményesen irányítani és segíteni. Nem hadvezér akarok lenni! Az én feladatom az, hogy aki lelkes, azzal tudassam, hogy ez így jó, aki meg nem annyira lelkes, azt tovább lelkesítsem vagy lelkesíttessem valahogy. Úgy tapasztalom, hogy nekünk az átlagnál lelkesültebb tantestületünk van. Azok a kollégák, akik korábban tanítottak már úgynevezett normál iskolákban, akár munkaközösségi, akár

nevelőtestületi értekezleten elmondták, hogy a mi iskolánk nagyon más. Itt annyival jobbak, tisztelettudóbbak, kreatívabbak, rendesebbek a gyerekek, mint másutt, hogy ezért élmény itt minden egyes nap.

– *Nincsenek is fegyelmezési problémáitok?*

– Vannak nálunk is fegyelmezési problémák természetesen, de sokkal kisebb mértékben, mint másutt.

– *Nagyon szimpatikusnak találtam az egy évvel ezelőtti nagyinterjúból, hogy szinte önjáró iskolai struktúrában gondolkodsz, amelyekben az egyes szereplők csereszabatosak. Látod-e már ennek a rendszernek a körvonalait?*

– Rendszernek azért még nem nevezném, de tény, hogy most, egy év elteltével, átalakultunk szervezetileg. Ez a kívülállók számára semmit nem jelent, az eddigi összetett iskola helyett közös igazgatású, többcélú köznevelési intézmény lettünk. Intézményegységek vannak hivatalosan a gyakorlatban is, ahogy elvileg eddig is voltak egyébként. Van általános iskolánk, van ének-zenei gimnáziumunk, zeneművészeti szakgimnáziumunk és alapfokú művészetoktatási intézményünk. És mindegyiknek van most már önálló intézményegység-vezetője. Az általános iskolában és a zeneiskolában pedig az idéntől van intézményegység-vezető helyettes is. Az eddigi négy helyett most heten vagyunk vezető beosztásban. Ami – remélem – nagy könnyebbséget jelent majd az intézmény mindennapjaiban. Szeretném elérni, hogy az átalakulásból a külvilág a lehető legkevesebbet érzékelje, viszont kialakuljon egy olyan munka- és feladatmegosztás, ami ezt a bizonyos csereszabatoságot elősegíti. A munkaközösség-vezetők, osztályfőnökök, pedagógusok természetesen teljes mértékben nem lehetnek csereszabatosak, hiszen a pedagógiai érzék, módszer, a személyiség tekintetében mindenki más és más, de a közvetítendő tudás és az iskola által képviselt alapvető értékek nem változnak.

– *A hetvenedik évforduló nyilvános megünneplését a Covid alaposan ellehetetlenítette. Mire készültek a hetvenötödik évfordulón?*

– 2025. november 15-én lesz egy központi gálakoncertünk, pontosabban kettő is, mert 350 fős a dísztermünk, így ugyanaz a műsor kétszer hangzik el egymás után. Erre mindenkit hívunk és várunk, aki a hetvenöt év alatt Kodály iskolában tanárként vagy diákként megfordult. Nem csak passzív ünneplőnek várjuk őket, hanem hogy részt vegyenek akár a zenekar, akár a kórus munkájában, hogy részesei legyenek egy igazán ünnepi, boldog közös produkciónak. Lesz továbbá

öt olyan szombat, amikor osztálytalálkozóknak adunk helyet. Volt Kodály iskolásokkal beszélgetünk a nyilvánosság előtt, koncerteket adunk.

Nemesszeghyné Szentkirályi Márta jutalomkönyvet nyújt át

Lesz még egy csomópont, az október 20-22-e közti három nap. Különleges helyzet, hogy október 27-e az iskola születésnapja. Nemesszeghyné Szentkirályi Márta 1950-ben ekkorra kapott engedélyt a pártfunkcionáriusoktól, hogy ezt az akkor még egyetlen kísérleti osztályt egy másik iskola egyetlen tantermében elindíthassa. Nemesszeghyné Szentkirályi Márta meggyőzte tizenvalahány gyermek szüleit, hogy írassák át ebbe az osztályba a gyerekeiket. Hatalmas sikert aratott a kísérlet, és az énekes iskola hamarosan virágzásnak indult. Akkor még október 23. nem volt különleges nap, hat évvel voltunk 1956 előtt, de most már ünnep is, meg őszi szünet, és az iskola születésnapja. Mindig kicsit máskor ünnepeljük a születésnapot, a jubileumi évben október 20-22. között lesznek további események, az iskolatörténeti kiállítás megnyitójával, a Kodály Iskolában tanuló, vagy tanító zeneszerzők műveiből összeállított koncerttel, október 21-én iskolánapi koncerttel. A Kodály iskolás kamaracsoportok és produkciók kimennek a városkülönböző pontjaira 22-én. További esemény lesz december 16., Kodály születésnapja, amit minden évben kórushangversennyel ünnepel meg az iskola. Ez lesz az idei események záró pontja.

– *A munkám kapcsán gyakran megfordulok az intézményben, és az a benyomásom, hogy érzékelhetően nagyobb a nyugalom, odafordulóbbak a tanárok az intézményben.*

– Ezt többen is jelezték. Ha ez valamilyen százalékban az én személyemnek köszönhető, annak őszintén örülök.

– *Milyen lesz az az intézmény, amelyet a tervezett két vezetői ciklus letelte után átadsz majd az utódodnak?*

– Ahogyan felidéztük a korábbi interjúból, olyan intézmény lesz, amely önjáró, és ahol csereszabatosak az emberek. Ahol mindenki tisztában van azzal, hogy mi az intézmény feladata, és ahol mindenki segíti ennek a komplex intézménynek a működését. Ahol a felsősök segítik a középiskolai beiskolázást. Olyan intézményben gondolkodom, ahol tudnak egymás sikereinek őszintén örülni, és nem egymás farkasai lenni a kollégák. Amit a nyugalmasabb légkörről mondtál, talán itt is hatással lehet. A kollégáknak rá kell ébredniük, hogy egy hajóban evezünk, hogy egy irányba kell húznunk. A pályázatomban úgy fogalmaztam, hogy a Kodály Iskolával kompatibilis pedagógusok kellenek, minden szinten és minden szakon. Egy 140 fős kollektívában természetesen vannak jobb és kevésbé jó tanárok, gyengébb pedagógusok. Lényeges, hogy mindenki ugyanazon cél érdekében végezze a munkáját a maga képességei és tisztessége szerint. A gyerekek szempontjából nyilván az a legfontosabb, hogy a pedagógus emberséges legyen, hogy emberként példát tudjon mutatni. Kis túlzással azt is mondhatnám, szinte másodlagos, hogy szakmailag milyen, mert a nevelés szempontjából az emberi minőség, az emberi példa a meghatározó, a legfontosabb.

Fontos, hogy mindenki érezze a dolgozók közül, hogy ő a Kodály Iskoláért dolgozik, amikor a munkáját végzi. Fontos az intézmény iránti lojalitás. Úgy érzékelem, hogy ez egyre inkább ott van mindenkiben, a portásoktól a technikai dolgozókon át a titkársági munkatársakig, és nyilván a pedagógusokban is. Ha a víziómra vonatkozó kérdésedre adott választ még kiegészíthetem, olyan iskolát szeretnék átadni a második ciklusom végén, ahol a szülők teljes mértékben egyet értenek az iskola céljaival, illetve ahol van kellő tudású és elkötelezettségű, megfelelő számú vezetőképes utód, főigazgató is, meg helyettes is, akik húzzák tovább a szekeret, és irányt mutatnak. Ez sem könnyű.

Az interjút Kriskó János készítette

FÜGGELÉK

I.

A Kodály Iskola kórusai ismét bizonyítottak (1:22)

A Kodály Művészeti Fesztivál keretében hétfő este ismét nagy sikerű koncertet rendeztek. Az alapításának 75. évfordulóját idén ősszel ünneplő Kodály Iskolában az intézmény négy kórusa telt ház előtt lépett fel, produkciójukra a 27. Nemzetközi Kodály Szimpózium résztvevői is kíváncsiak voltak.
(Kecskeméti Televízió)

Az összkar élén: dr. Ittész Tamás

Dr. Ittész Tamás köszönti az előadás résztvevőit

Dr. Ittész Tamás mellett édesanyja, Ittészné Kövendi Kata és dr. Rajk Judit

A sokat mondó mosoly

Nem titok, hogy nagyon sikeres volt a jubileumi előadás

II.

MÚLTIDÉZÉS

HETVENÖT ÉVES A KECSKEMÉTI KODÁLY ISKOLA TÖRTÉNETE ÉVSZÁMOKBAN – AZ ISKOLA LAPÍTÁSÁNAK ELŐZMÉNYEI, TÖRTÉNETÉNEK ESEMÉNYEI

Az iskola története évszámokban – Az iskola lapításának előzményei, történetének eseményei¹:

1947. december 16.: 65. születésnapja alkalmából Kodály Zoltánt Kecskemét városa díszpolgárává fogadta. Nemesszeghy Lajosné Szentkirályi Márta, a Kecskeméti Tanítóképző Intézet gyakorló iskolájának ének-szaktanítója vezetésével a zeneóvodások gyermekjátékokat, a gyakorló-iskola kórusa Kodály-műveket adott elő. Kodály Zoltán a következőket mondta a fiatal pedagógusnőnek: „Ez jó, csak nem szabad abbahagyni a hatéveseknél. Hadd folytassák az iskolában is!”

1949. június: Kodály Zoltán kecskeméti látogatása során ismét sugalmazta Nemesszeghy Lajosné Szentkirályi Mártának egy énekes iskola létrehozását.

1950 nyara: A tanárnő papírra vetette elképzeléseit, és kérvényezte az iskola 1. osztályának indítását.

1950. szeptember 22.: A minisztérium engedélyezte egy próbaévre az 1. osztály megszervezését, mely 19 fővel indult.

¹ **Forrás:** Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola honlapja.

Film készült a Kodály Iskola 1950-ben indult első osztályáról (1:25)

1950. október 27.: Az első tanítási nap.

1952. november 1.: Az iskola önálló ének-zenei iskola lett, Szentkirályi Márta pedig igazgatói rangot kapott.

1952. december: Kodály Zoltán első látogatása az iskolában.

1953. szeptember: Megkezdődött a hangszeroktatás is.

1954: A minisztérium engedélyt adott a felső tagozat indítására.

1956: Az oktatási miniszter további énekes iskolák megnyitását tette lehetővé.

1957: A városi tanács művelődési osztályvezetője meg akarta szüntetni az iskolát

1964: Megépült az iskola új önálló épülete, az intézmény gimnáziumi tagozattal bővült.

1981: A Kodály Iskola zeneművészeti szakközépiskolai képzéssel bővült, és az egykori református Újkollégium épületébe költözött.

1997: Az Újkollégium visszakerült a Református Egyház tulajdonába. Az iskola jelenlegi épületébe, a felújított és kibővített Ferencz József laktanyába került.

2002: A Kodály iskola tevékenységét a Magyar Zeneiskolák Szövetsége A Magyar Művészetoktatásért intézményi díjjal ismerte el.

2005: Az intézmény megkapta a Kodály Intézetért díjat a több évtizedes együttműködés elismeréseként.

2005. december 17.: A Kodály Iskola elnyerte a Magyar Örökség-díjat.

2007: Az intézmény alapfokú művészeti iskolája kiváló minősítést kapott.

2007 nyara: Az intézményi átszervezés során a Kodály iskolát összevonták az M. Bodon Pál Zeneiskolával, 3 óvodával és az Erdei Ferenc Művelődési Központban működő néptáncművészeti iskolával, melynek eredményeként létrejött a Kecskeméti Művészeti Óvoda, Általános Iskola, Középiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény. A volt Kodály iskola a KMOI intézményegységeként működött tovább, alapfokú zeneoktatása néptánc-tanítással egészült ki.

2010: Az intézmény Kodály Zoltánról elnevezett egysége megkapta a Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány Kodály Zoltán díját a zeneszerző és zenepedagógus szellemi hagyatékának ápolásáért.

2013. szeptember: A közös igazgatású intézmény – az óvodák leválásával egyidejűleg – átkerült a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásába. Az iskola újra viselheti a Kodály Zoltán nevet.

2016: A Kodály iskola Európa Gyermekének Jövőjéért Díjban részesült.

2016. szeptember 1-től.: Az intézmény szakközépiskolája szakgimnáziumként működik tovább. A teljes intézmény neve: Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-

zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola.

2017: Az intézmény Kodály iskolája másodszor is megkapta az Akkreditált Kiváló Tehetségpont címet.

2017. szeptember 1.: Az intézményből kivált az M. Bodon Pál Alapfokú Művészeti Iskola. A Kodályról elnevezett iskola továbbra is többcélú intézmény: Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola néven.

2024. augusztus Dr. Ittész Tamás a Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola főigazgatói posztján **Balogné Papp Boglárkát** váltja, megbízatása 2029. augusztus 15-ig szól.

[A Kodály Iskola új főigazgatója a KTV-ben \(2:18\)](#)

HAZÁNK ELSŐ ZENEI ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA – KODÁLY NYOMÁBAN KECSKEMÉTEN²

Az első ballagás, 1958 - forrás: Bónis Ferenc: Élet-pálya: Kodály Zoltán. Bp. 2011

„Sokkal fontosabb, hogy ki az énektanár Kisvárdán, mint az, hogy ki az Opera igazgatója.” Kodály megállapításának jegyében ma Kecskemétre látogatunk, hogy egy olyan személyiség életútjával ismerkedünk meg, aki maradandóan rátette munkájának bélyegét nem csak városára, hanem – mondhatni – az egész országra.

Városában ő szervezte meg és irányította a legnehezebb időkben és körülmények között Magyarország első zenei általános iskoláját, amelyhez hasonlóak aztán máshol is gomba módra szaporodtak. Az már más kérdés, hogy ekkora erőfeszítések és ilyen példák után, amelyet a kecskeméti iskola is reprezentál, mára országos szinten nagy a visszaesés...

Mi azért menjünk el Kecskemétre, a Budai utca 14. alá.

A Google térképen a 25. házszám látszik, de ez nem tévedés: az utca két oldalának számozása nincs szinkronban, a 14. számú ház pontosan a 25. számmal szemben található.

² Papageno, Kocsis Katalin, 2020. szeptember 2.

Nemesszeghy Lajosné Szentkirályi Márta

A földszintes városi lakóház kerítésfalán 2003 őszén avatták fel Nemesszeghyné Szentkirályi Márta zenepedagógus emléktábláját, aki ebben a házban lakott az 1950-es évek elejétől 1973-ban bekövetkezett korai haláláig.

Szövegét ide másolom, mert a fényképről nehezen olvasható; információihoz annyi kiegészítést teszek, hogy a jeles pedagógus itt, otthonában hunyt el 1973. július 13-án.

EBBEN A HÁZBAN ÉLT ÉS DOLGOZOTT
AZ 1950-es ÉVEK ELEJÉTŐL 1973-ban BEKÖVETKEZETT HALÁLÁIG
NEMESSZEGHYNÉ SZENTKIRÁLYI MÁRTA
ALAPÍTÓ IGAZGATÓJA VOLT AZ ORSZÁG KÖZOKTATÁSÁBAN
ELSŐKÉNT
KECSKEMÉTEN 1950-ben ELINDÍTOTT
ÉNEK–ZENEI ÁLTALÁNOS ISKOLÁNAK (MA KODÁLY ISKOLA)
MUNKÁSSÁGA ÉS HIVATÁSTUDATA PÉLDÁUL SZOLGÁL MIND A
HAZAI
MIND A KÜLFÖLDI ZENETANÁROK SZÁMÁRA
EMLÉKÉRE ÁLLÍTOTTÁK A LEGELSŐ OSZTÁLY EGYKORI TANULÓI
AZ ÉVZÁRÓ ÜNNEPSÉGÜK 45. ÉVFORDULÓJÁN
VALAMINT A PSALMUS HUMANUS MŰVÉSZETPEDAGÓGIAI
EGYESÜLET (2003)

Udvari Katalin zenetanár így jellemezte a családi otthont: „Egykori tanárunknak és igazgatónőnknek a Budai utcai ház közel húsz évig volt az otthona, ahol családjával élt, és dolgozott. Ennek falai között keletkeztek az ének-zenei iskolák részére írt tankönyvek, később a Kodály-szemináriumi előadások anyagai. Férjével, Nemesszeghy Lajos ének-zenetanár-karnaggyal itt látták vendégül feleségével Kodály Zoltánt több alkalommal is. Itt tartottak rendszeresen kamarazene estéket, és ajtójuk mindig nyitva állt a bel- és külföldi látogatók előtt.”

Kecskemét, Budai utca 14. Fotó: Kocsis Katalin / Kataliszt

A szekszárdi gyökerű, Budapesten diplomát szerzett fiatal Szentkirályi Márta 1942-ben került Kecskemétre, s a Református Tanítóképző Intézet gyakorló iskolájában tanított. Az 1946/47-es iskolai évben tanulmányi szabadságot kért, amelyet arra használt, hogy megszerezte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán az énekszaktanítói képesítést. Ezt követően visszajött Kecskemétre, s – Békés-tarhosi tapasztalatait felhasználva – az ének tantárgy keretében zeneóvodát szervezett. Kis tanítványainak szereplését Kodály Zoltán is látta díszpolgárrá avatásának ünnepségén a Katona József Színház színpadán, és elégedettségét kifejezve további munkára buzdította a fiatal tanárnőt. Javasolta, hogy ezt az oktatást az iskolákban is folytatni kellene, ami kilenc hónappal később – egyelőre egyetlen első osztályban – meg is kezdődhetett. Így jött létre az ország első ének-zenei általános iskolája, a mai Kodály Iskola.

Nemesszeghy Lajosné Szentkirályi Márta férjével

Első otthonát, amely az Erkel utca 9. és a Bánk bán utca 10. házak között húzódott, Kodály kultúrpajtának, a város szégyenének nevezte... Itt folyt szegényes körülmények között, szükségtantermekben a tanítás. Szentkirályi Mártának, aki 1952-től ötven éves korában, 1973-ban bekövetkezett haláláig igazgatóként irányította az intézményt, évről évre nehéz harcot kellett vívnia az engedély rendszeres meghosszabbításáért, a tanterem bebútorozásáért, a víz bevezetéséért, a fűtésért, egészséges munkakörülményekért, a hangszerek beszerzéséért... Áldozatos munkájának köszönhetően a helyzet fokozatosan javult. Kodály is rajta tartotta a szemét az iskolán, elsősorban azzal, hogy pontos pedagógiai, módszertani előírások helyett inkább szabad kezet adott, kísérletezésre buzdított. Közbenjárt a működési feltételek megteremtésében (telefonért nyúlt, cikket írt, kottát ajándékozott), de a munkát az énektanárra bízta. 1967-ben ő maga mondta: „ezt [az iskolát] egyedül Nemesszeghy Lajosné energiája hozta létre”.

Az első ballagás, 1958 - Reismann Marian felvétele

Forrás: Heltai Nándor: Kodály Zoltán és szülővárosa, Kecskemét. Argumentum, 2008

Az igazgatói teendők és a tanítás mellett Nemesszeghyné tankönyveket írt, részt vett az első nemzetközi Kodály-szemináriumok megszervezésében, tagja volt az *Ének–zene tanítása* szakfolyóirat szerkesztőségének, külföldi kongresszusokon tartott előadásokat.

Amerikai énektanárok 1968-ban Magyarországra érkezett első csoportjának egyik tagja, Elizabeth McLaughlin másfél évtizeddel később így emlékezett vissza Nemesszeghy Lajosnóra: „Márta hihetetlenül elfoglalt asszony volt, hajnaltól éjfélig dolgozott minden egyes nap, amíg ismertem. Iskolai és otthoni munkájától gyakran kimerült volt – fizikailag, de lelkileg fáradhatatlan volt, és mindig kész arra, hogy hatalmas személyes áldozatot hozzon másokért, egészen haláláig.”

Míg a hőskorban gyakran ki volt téve a „hivatal packázásainak”, később a város több kitüntetéssel ismerte el érdemeit, halála után utcát neveztek el róla.

Itteni emléktáblájának felavatása alkalmából Gilbert De Greeve, a Nemzetközi Kodály Társaság elnöke levélben így méltatta:

„Amikor 1972-ben első alkalommal Magyarországon jártam, néhányan legközelebbi barátaim közül – Szőnyi Erzsébet professzor, dr. Eősze László – meséltek nekem erről a legendás asszonyról. Megtudtam, hogy egyike volt a legjelentősebb és legnagyobb hatású személyeknek, akik megvalósították Kodály Zoltán zenei és nevelési elképzeléseit.

Nemesszeghy Márta értékes hozzájárulása a magyar zenei nevelési modell egyedülálló jelentőségéhez ma is élő és a jövőben is követendő példa marad.”

Nemesszeghyné pedagógiai és zenei hagyatéka a Kodály Intézet könyvtárát és archívumát gazdagítja. Maga ez a ház, ahol élt, egy 2017 novemberében megjelent újságcikk szerint szomorúan elhanyagolt állapotban van. Hogy azóta történt-e valami, kecskemétiiek biztosan meg tudják mondani – a Nagykanizsán élő blogger örülne kommenteknek, esetleg friss fényképnek a Papageno facebookos oldalán.

Források:

Szögi Ágnes: „Ez az iskola valaha Kecskemétnek dicsősége lesz”: A kecskeméti ének-zenei iskola első évtizedei 1950-1973 összefüggésben a korszak művelődéspolitikai és zenepedagógiai törekvéseivel. Kecskemét, Kodály Intézet, 1994

Szögi Ágnes: „... Hát érdemes ennyi tortúrát végigszenvedni ezért az iskoláért?”

Nemesszeghy Lajosné Szentkirályi Márta portréjához. = Forrás 1992/12

Udvari Katalin: Nemesszeghy Szentkirályi Márta zenepedagógus, iskolaalapító igazgató emlékére. = Parlando 2004/1.

Kodály iskolák. = http://www.bacstudastar.hu/708/asset_publisher/Q7Af/content/id/610553

Udvari Katalin: Ének-zenei általános iskolák, ének-zene tagozatos iskolák, mintaiskolák a közoktatásban és a tehetséggondozásban. = https://www.parlando.hu/2019/2019-4/K_Udvari_Katalin.pdf

Borzák Tibor: Omladozik az emlékház. = Szabad Föld 2017. november 16.

Meglátogattuk: **A KECSKEMÉTI ZENEI ÁLTALÁNOS ISKOLÁT³**

Az ország első ének-zenetagozatú általános iskolája 1950 őszén Kecskeméten alakult, ekkor kezdődött meg a tanítás az 1. osztályban. Úttörő jellegű, kísérleti munka folyt, az iskola fokozatosan maga alakította ki programját lelkes és szakavatott igazgatója, Nemesszeghy Lajosné és munkatársai irányításával. A régi iskola a szerény kis parasztház épületében nagy vágyak és nagy eszmék bölcsőjévé vált. A nemes vállalkozás néhány év múltán országos méretűvé lett, ma már közel 100 ének-zenetagozatú általános iskola működik szerte az országban. A kecskeméti iskola pedig kiváló munkája elismeréseképpen korszerű, modern épületet kapott.

³ Parlando 1964/10.

Az új iskoláról

Az új iskola alapító levele 1960. augusztus 20-án kelt. „Az új iskola épülete abba a városképbe illeszkedik bele, melynek kialakulását a felszabadulás, a néphatalom megvalósulása tette lehetővé. Az elhanyagolt, poros, ihatatlan vizű mezőváros nincs többé. A város szívében, a régi szemetes piac helyét szemet gyönyörködtető park, modern közvilágítás és minden igényt kielégítő szálloda foglalta el...” Ebbe a reprezentatív városképbe illeszkedik, a Katona József színház szomszédságában az új iskola, melynek ünnepélyes avatása 1964. február 17-én volt. Az építési költségek 7,2 millió forintot tettek ki. Az épület beosztása: 16 tanterem, tornaterem, természettudományi előadószoba, politechnikai gyakorló műhely, úttörőszoba, ebédlő – valóban korszerű intézmény. Kecskemét városa az ének-zenei általános iskola létrehozásával és fejlesztésével szocialista kultúrforradalmunk egyik legnagyobb szerűbb alkotását valósította meg.

Az ének-zenei általános iskola sajátos feladatairól

Az ének-zenei általános iskola nem új „iskolatípus” Tartalmában, szerkezetében csaknem teljesen azonos az általános iskolával. Az általános iskola célján és feladatán túl azonban speciális feladatokat is meg tud oldani: a zenei írás-olvasás elsajátítását, az értékes zenét igénylő és azt élvezni tudó eljövendő közönség nevelését, a zenének a szocialista nevelés szolgálatába való állítását, az ének-zenetanítás nevelőerejének teljes értékű kihasználását. Az iskola sajátos célja tehát a művelt, hangverseny-látogató és zeneértő közönség, a zeneileg művelt emberek kialakítása. „Nem lehet teljes értékű ember, aki zeneileg nem művelt” (Kodály). Az iskola elsődleges célkitűzése nem a zenére, hanem a

zenével való nevelés. A muzsika hatása következtében a tanulók állandó és meghitt viszonyban vannak az esztétikai szépséggel, és fejlődésük során azt maguk is keresik. A dallam, a szép harmóniák, a zenei formák iránti érzék fejlődése emberi magatartásukban is megmutatkozik. A sok szép és értékes nép- és műdalszöveg megtanulása a m e m ó r i a k é z s é g e t , a hallás utáni tanítás, a zenei formák észrevetetése a m e g f i g y e l ő k é z s é g e t , a szöveg-dallam-ritmus, az ének és a hangszeres művek megszólaltatása a k o n c e n t r á l ó k é z s é g e t fejleszt. Mindezen készségek használata a közismereti tárgyak elsajátításában is nélkülözhetetlen.

A zenei írás-olvasás készségfokának elsajátítása szinte azonos fokú a nyelvi írás-olvasásával. A tanulók már az alsó osztályokban kottaolvasás útján, tudatosan sajátítják el a zenei anyagot. A rendszeres ritmusfejlesztéssel, népi tánccal a gyermek mozgáskészsége fejlődik, a harmonikus testmozgás, az egészséges életritmus igen korán kifejlődik.

A sok énekkel, zenével a gyermek érzelmi világa gazdagodik. A logikai megértés még nem jelent érzelmi befogadást, de ez utóbbi az igazi cél. A közösségi érzés, az egyéni helytállás kifejlődését a társas zene, a kóruséneklés, a zenekari játék nagymértékben elősegíti. Ezek mindegyike szükségessé teszi az egymáshoz való alkalmazkodást, egy az egész munkáját elronthatja, a közösség eredményes munkájához viszont feltétlen szükséges az egyének helytállása. A közös szereplésekkel közösek sikerélményeik is: megszokják, megszeretik; nagyra értékelik a közös munkát. A gyakori szereplésekkel fellépésük határozottá, biztossá válik. Az iskolai közösségen túl a nagy közösség, a társadalom életében is feladatot kapnak hazafias ünnepélyek, különféle társadalmi események (pl. üzemavatás, kitüntetés stb.), a családi ünnepek társadalmi rendezései alkalmával a zenei műsort biztosítják, s ez által tevékenyen bekapcsolódnak a társadalmi közösség életébe.

A munkára való nevelés jelentőségét elsőként ismerte fel az iskola: már az iskolareform megindulásakor bevezették a politechnikai oktatást. A régi iskola épületében a tárgyi feltételek nem voltak meg. Ezért annak udvarán a szülők egy egész nyáron át társadalmi munkában, 70 ezer forint értékű műhelyt építettek. Társadalmi szerződésük van az egyik környékbeli termelőszövetkezettel és egy ipari üzemmel. Minden tanuló évente két alkalommal részt vesz a termelőszövetkezeti munkában, megismerkedik az üzemi munkások munkájával, életével.

Az iskola tanulmányi átlaga kimagaslóan jó. A tantervi követelményeket valamennyi tantárgyban megvalósítják. Az ének-zeneoktatás nem hogy gátlólag, hanem egyenesen serkentőleg hat, különösen az irodalom, nyelvtan, történelem és idegen nyelvek tanulására. Zenei téren pedig, valamennyi gyermek olyan többletet kap, amely gazdagabbá, szebbé teszi életét.

Az iskola életéről

Az iskolában három k ó r u s működik rendszeresen: a III-IV. osztályokból alakított kiskórus; az V-VIII. osztály növendékei létszámuk alapján két kórust alkotnak, valamennyi felső tagozatos tanuló énekkari tag. (Bartók, Kodály, Bárdos művek szerepelnek leggyakrabban műsoraikon.)

Z e n e k a r helyett ez ideig kis létszámú kamaracsoportok működtek. Kamaraműveket, triókat (főként Händel, Haydn, Mozart műveket), Bartók-duókat játszottak. Az új iskola adottságai lehetővé teszik az ifjúsági zenekar megalakítását. Az évente megrendezett kamarazenei fesztiválokon mindig a legjobbak között szerepelnek az iskola növendékei.

Az iskola tapasztalat-csere helye: új módszerek, tapasztalatok kísérletezését és továbbadását állandó feladatának tekinti. Az egész megye énekpedagógusai ide járnak ismereteiket gyarapítani. Érdekes kísérlete az iskolának a zeneietlen, ún. „botfűlű” gyermekek hallásának fejlesztése. Évente 5-6 ilyen gyereket is felvettek az I. osztályba, akik általában 4-5 év alatt utolérték tudásban a többieket. (Eredményeik publikálása most van folyamatban.)

Hazai és nemzetközi zenei ünnepeken szívesen vállalnak bemutatókat.

Legutóbb az ISME konferencián, valamint a Nemzetközi Népzenei Tanács konferenciáján hallottuk őket. Kulturális seregszemléken mind egyéni, mind kamara- és együttes számokban kiválóan szerepelnek.

571 tanulója van az iskolának, a tanári testület létszáma 42. (az általános iskolai közismereti tárgyak, valamint az ének-zene, zongora-, hegedű-, gordonka-tanszak tanárai). Az új iskolába költözés óta fafűvós szakokon (fuvola, oboa, klarinét) is megindult az oktatás és a következőkben – a hangszerbeszerzési lehetőségektől függően – a rézfűvók és gordon oktatását is tervbe vették.

Az iskola tovább fejlődéséről

Ez év szeptemberében az iskola közös igazgatású iskolává bővült. A felvételi vizsgák alapján 42 tanulót iskoláztak be a gimnázium I. osztályába. Szakmai előképzésük a „népművelés” lesz, valamint ennek fogalomkörébe tartozó tárgyak elméleti és gyakorlati oktatása (ismeretterjesztés, könyvtárismeret, bábszakkörök, népi táncsoportok vezetése, ének-zenekarvezetés stb.).

Az ének- és zeneoktatás teljes egysége így általános és középiskolai fokon megvalósítható lesz, ami a zenei nevelés teljes értékű felhasználását jelenti az oktató-nevelő munkában.

A végzett növendékekről

A végzett növendékek legtöbbje eddig a helyi Katona József gimnáziumba került. Közülük száznak volt hangversenybérlete. Azok, akik technikumba kerültek, vagy ipari tanulóként folytatták tanulmányaikat, legtöbbjük egy-egy öntevékeny kultúrcsoport tagja lett: a kecskeméti Bartók kórusban, a Hírös együttes táncsoportjában vagy az Orvosegészségügyi Dolgozók helyi zenekarában találjuk meg őket.

Érettségizett és Kecskemétről elkerült fiatalokkal találkoztunk pl. a pécsi Zeneművészeti Szakiskola ISME bemutató csoportjában, a debreceni Kodály kórusban, vannak közöttük tanácsai dolgozók, egyetemi hallgatók, vannak a képzőművészeti pályán, pedagógusok (nem zenei szakon, vagy alsó tagozatos nevelőként) elsősorban a megyében, de szerte az országban is. Ahhoz képest, hogy az első növendékek csak 1962-ben érettségiztek ezek valóban figyelemreméltó eredmények.

Az iskola vendégeiről

Az iskolát kezdettől fogva sok hivatalos személy, hazai és külföldi vendég látogatja. Kodály Zoltán 1952 decembere óta állandó segítője és tanácsadója az iskolának, már akkor megragadta a gyermekek vidám, derűs hangulata, az ott uralkodó zenei légkör varázsa. E varázs alól senki sem tudja magát kivonni, aki egyszer meglátogatta az iskolát. Egyik magyar származású külföldi látogatójuk írta az iskola vendégkönyvébe: „A humanizmus új megfogalmazásával találkoztam itt. A zenei kultúra jövője Kodály Zoltán és a magyar ének-zenei iskolák munkájától függ ebben a fenyegetően anti-ember gépkorszakban.”

Kodály Zoltán szavaival „Az iskola, amely példaképe lehet minden általános iskolának, ha teljes embert akar nevelni.”

Nemesszeghyné Szentkirályi Márta zenepedagógus, iskolaalapító igazgató emlékére (K. Udvari Katalin)

(Parlando 2004/1.)

K. Udvari Katalin: 70 éve indult el hazai közoktatásunkban az első ének-zenei általános iskola // ZENÉL A HÁZ- kisfilm a Pécsi Sebestyén Ének-Zenei Általános és Alapfokú Művészeti Iskoláról. Tanár: Vass Veronika. Rendezte: Kovács István és Sárközy Fanni (2007, 7:00) (pdf)

(Parlando 2020/5.)

K. UDVARI KATALIN: TEHETSÉGGONDOZÁS KODÁLY SZELLEMEBEN – SZAKMAI NAP KECSKEMÉTEN, A KODÁLY ISKOLÁBAN (2022. MÁJUS 7.) (PDF)

(Parlando, 2023/3.)

K. Udvari Katalin Tehetséggondozás Kodály szellemében 1950-ben és 2023-ban

(Parlando 2023/5.)

ZENÉS FILMEK A KODÁLY ISKOLA ÉLETÉRŐL

Alapítója előtt tiszteleg a Kodály Iskola (1:33)

Kóruskoncerttel tisztelgett névadója előtt a Kodály Iskola (1:10)

MÚZSA (2024. december 17.) Kodály születésnap koncert a Kodály Iskolában (12:11)

A kecskeméti Kodály iskola Aurin leánykarának előadása (1:10)

Tanévnyitó a Kodály Iskolában (1:31)

Durányik László kórusvezető, MOL Tehetséggondozásért Díj 2012 (2:22)

Kecskeméti Kodály Iskola Csiribiri Kicsinyek Kórusa Karácsony 2021. (8:21)

Citera tanszaki koncert - Kodály Iskola Kecskemét (1:12:52)

[Kecskeméti Kodály Iskola Szakgimnázium Jubileumi koncert_40](#) (2:00:46)

[MÚZSA \(2023. október 31.\) - Születésnap a Kodály Iskolában](#) (9:32)

[A Kodály Iskola és kórusának felejthetetlen emlékei](#) (1:44:55)

[Kecskeméti Kodály Iskola Csiribiri Kicsinyek Kórusa Karácsony 2021.](#) (10:48)

[MÚZSA \(2025. május 6.\) Művészstanári hangverseny a Kodály Iskolában](#) (11:56)

[MÚZSA \(2025. április 8.\) Kortárs zenei koncert a Kodály Iskolában](#) (15:26)

[Kiemelő - Szakmai nap a Kodály iskolában](#) (4:28)

[Zenei utazásra invitálták a zenekedvelőket a Kodály iskola művészstanárai](#) (4:31)